

doopsgezind
venster

september oktober 2022

doopsgezinde gemeente zutphen

Auto dienst

Zr. E.Hoogterp 0575-546975
Zr. M.Rexwinkel 0575-521922
Zr.L. Boer Iwema-Bos 0575-523892

Diensten op zondag in de Doopsgezinde kerk Leeuweriklaan 23 Zutphen aanvang 10.00 uur

<u>04 september</u>	<u>Aly Meijer</u>
<i>2de collecte</i>	<i>Project Suriname</i>
<u>18 september</u>	<u>Br. R. Boer Iwema</u>
<i>2de collecte</i>	<i>Wereldwerk / vredeswerk</i>
<u>02 oktober</u>	<u>Br. A. Maris</u>
<i>2de collecte</i>	<i>Doopsgezinde Zending</i>
<u>16 oktober</u>	<u>Ds. E. de Clerq</u>
<i>2de collecte</i>	<i>Voedselbank</i>
<u>06 november</u>	<u>Ds.R. Mulder</u>
<i>2de collecte</i>	<i>Project Gemeente Opbouw</i>
	<i>enigheidsmaal</i>

Voor verdere informatie zie website
www.dgzutphen.doopsgezind.nl

Van de redactie

De kopij voor het Venster ontvang ik graag
voor 23 oktober 2022
Emmy Nab 0575 523732
mail j.nab@chello.nl

Inhoud

Vanuit de Kerkenraad

Van de leden en vrienden

Zusterkring

In Memoriam

Collectes

Van de predikante

Ingezonden info

Gedicht

Deurdienst

Middagpauzediensten

Adressen

Vanuit de Kerkenraad

De wijzen

Een Rijnreis kan heel wat teweeg brengen. Door het lage waterpeil ging de Rijnreis per boot van Henk en Henny niet door. Uiteindelijk gingen we met z'n vieren met de auto toch een eind langs de Rijn. Zo kwamen we ook in Speyer, een stad met een lange geschiedenis, veel kerken, mooie vakwerkhuisen en een gezellig centrum. Een van de verrassingen was een beeld van een pelgrim op weg naar Santiago, meteen herkend door Henny. Het leverde mooie verhalen op van de wandelreis die Henny heeft gedaan naar Assisi.

Speyer kent ook een uitgebreide joodse geschiedenis, we bezochten de plek waar de synagoge stond, er staan nog wat muren, deels hergebruikt in de huizen eromheen. Het bad gebruikt voor de reinigingsrituelen (mikwe) was weer hersteld, op 10 meter diepte is er een bassin steed met natuurlijk water gevuld. Hoe veel voeten zullen de treden hebben begaan. Ik wordt er altijd weer stil van als ik de joodse geschiedenis lees.

Er is veel wijsheid voortgekomen uit de Joodse populatie in Speyer, de foto hierboven laat een standbeeldje zien uit de tuin bij de synagoge. Wat de Joden in de loop der eeuwen is aangedaan, het is onvoorstelbaar. Net buiten het centrum is een nieuwe synagoge gebouwd. Het betreft nu weer een nieuwe bloeiende gemeente. Op de muur staat Beith Shalom, Haus des Friedens.

Carin Dassel

Van de leden en vrienden

Ledenadministratie

Mevrouw M.W. Reurslag – van Deursen (Mieke) is met attestatie vanuit de Doopsgezinde Gemeente Deventer overgekomen naar de Doopsgezinde Gemeente Zutphen.

Inmiddels is Mieke ook verhuisd en het **nieuwe adres** is:
Tusselerhof 115 (kamer 52), 7241 KD Lochem.

Zusterkring

Jarenlang heeft Heleen vele activiteiten verricht voor onze Doopsgezinde Gemeente.

Daarbij denken we aan haar trouwe verslagen voor het Venster van de bijeenkomsten van de zusterkring, maar ook aan de organisatie van de Mennomaaltijden samen met Lies. Ook bij de Bijbelkring was zij altijd vroeg aanwezig om Lies te helpen bij de voorbereidingen.

Door haar ziekte kan ze deze dingen niet meer doen en heb ik het maken van een verslag van onze zusterkring overgenomen. Even een terugblik:

Tot en met november 2021 maakte Heleen nog zelf de verslagen voor het Venster. In december werd de adventsbijeenkomst afgelast vanwege de toename van Coronapatiënten.

In *maart* 2022 kwamen we voor het eerst weer samen en werden de ervaringen van de voorafgaande maanden gedeeld. Niemand had Corona gehad, maar ieder had wel voorzichtig geleefd.

In *april* wisselden we van gedachten over een onderwerp uit de “Open Deur” over “Nooit te oud om te leren”. Terwijl de zusters op leeftijd zijn, gebruiken ze bijna allemaal internet en hebben ze een smartphone. En door hun kleinkinderen horen ze ook van moderne ontwikkelingen.

In *mei* ging het over “Welke situaties heb je ervaren in je leven die je vooruit hebben geholpen en welke “reisgenoten” hielpen je op je weg”? Het leverde boeiende en persoonlijke verhalen op.

Door de opname van Heleen -na een val- in de Polbeek is de bijeenkomst in *juni* daar gehouden.

Antje heeft een toelichting gegeven op het Wereldcongres van de Doopsgezinden in Indonesië.

In *juli* zijn we opnieuw bij Heleen “op bezoek” gegaan en daarbij hebben we o.a. stilgestaan bij het overlijden van Eelke en de herinneringen aan hem en onze overleden “zuster” Lucie.

In *augustus* zal er geen zusterkring zijn, maar in *september* hopen we weer van start te gaan.

Met in ons achterhoofd de oproep van Heleen: “We gaan toch zeker wel dóór!”

Lydeke Boer Iwema-Bos

In memoriam Eelke Cornelis Veldman

Eelke Cornelis Veldman werd geboren op 20 mei 1931 in Alkmaar. Zijn vader was Jitze Veldman en moeder Oeneke Tuininga. Eelke had twee oudere broers. Na hem werd nog zijn zus geboren. In 1936 verhuisde het gezin naar Amsterdam. In Amsterdam deed Eelke enthousiast mee aan de padvinderij. Op de verjaardag zijn moeder, 9 april 1940, Eelke was bijna negen jaar oud, vielen de Duitsers Noorwegen en Denemarken binnen. Eelke's moeder was erg ziek in de oorlog. De kinderen werden daarom regelmatig ergens anders ondergebracht. In december 1944 ging Eelke bij zijn vader achterop op de fiets, samen met broer Han, die zelf op een fiets fietste zonder banden, naar het boerengezin Feitsma in de Wieringermeerpolder, om daar voor nog onbepaalde tijd te verblijven. De situatie in Amsterdam was te nijpend geworden. Eelke bleef hier tot en met zijn verjaardag 20 mei 1945. Na de oorlog ging het gezin in Arnhem wonen. Zijn moeder werd per ambulance naar ziekenhuis Rijnstate in Arnhem gebracht, waar ze in 1946 overleed. Eelke was toen net 15 jaar. Vader Jitze werkte bij het bejaardentehuis Avondzon in Velp. Ada Wentink was daar directrice en zij trouwde met Eelke's vader. Zij was als een tweede moeder voor Eelke. Eelke ging ook in Velp bij de padvinderij. Via activiteiten van verschillende padvindergroepen ontmoette hij zijn latere echtgenote Lucie Hendrika Keller. Eelke ging weg- en waterbouwkunde studeren in Utrecht. Vijf jaar later trouwden Eelke en Lucie. Zij kregen een zoon, Hans en ook een dochter, Nicolet. Later kregen zij ook nog vijf kleinkinderen en twee achterkleinkinderen.

Eelke werkte een aantal jaren bij Heidemij. Dit was de tijd van de opkomst van de computer. In 1969 ging hij bij Siemens werken, in Voorburg. Hier werkte Eelke ook mee aan de ontwikkeling van computers.

Eelke en Lucie maakten grote reizen naar Zuid-Afrika en de Verenigde Staten. Na Eelke's pensionering in 1991 maakten ze ook reizen met de caravan onder andere naar Griekenland en de Noordkaap. Eelke en Lucie verhuisden naar Ruurlo, naar een huis dat ze zelf lieten bouwen met een grote tuin erbij. De kinderen en de kleinkinderen konden er altijd komen logeren. Een mooie tijd. Al gauw waren ze ingeburgerd in de Achterhoek, door vrijwilligerswerk en door onder andere lid te worden van de Doopsgezinde Gemeente Zutphen. Eelke werd ook secretaris van de kerkenraad en deed allerlei hand en span diensten, zoals samen met Lucie het adventsboekje maken voor de zusterkring. Lucie kreeg helaas in 2015 plotseling acute leukemie en overleed binnen een paar weken.

Al snel probeerde Eelke hierna zijn leven weer op te pakken. Hij kocht voor zichzelf een kleinere caravan en ging in zijn eentje op pad. Een jaar later ontmoette hij Isabel bij de AKKU-Lochem, een Stichting die sociaal-culturele activiteiten voor 55-plussers organiseert. Samen maakten ze nog vele uitstapjes. Jammer genoeg overleed Isabel in november 2020. Toch bleef Eelke op pad gaan. Eelke was graag onderweg. Toen hij geen auto meer kon rijden, schafte hij meteen een scootmobiel aan en reed ermee door heel de Achterhoek. Door één inschattingsfout belandde hij op de afdeling Traumatologie in ziekenhuis Rijnstate, waar hij uiteindelijk rustig in slaap is overleden. Eelke was een humoristische, opgewekte en levenslustige man. Een tikkeltje gesloten misschien, als het om zijn gevoelsleven ging. De liefde, die hij tijdens zijn leven heeft gegeven, moge die ons altijd bijblijven en tot troost zijn.

Aly Meijer

Gedicht

Eelke vertelde, toen hij in het ziekenhuis lag, dat hij op de HBS een gedicht uit het hoofd moest leren, dat hij nog steeds uit zijn hoofd kende. Dit humoristische gedicht gaat over allerlei gekke pechbuien, de laatste eindigt met een regen van slagroom. Eelke heeft dit gedicht meermalen geprobeerd in zijn geheel voor te dragen. Hij kende het nog grotendeels uit zijn hoofd, zo bleek. Misschien kon hij zich goed inleven in de schooljongen Sam, die telkens weer iets gekks overkwam. Ook Eelke beleefde zo nu en dan in zijn leven gekke dingen. Hij nam ook graag wat risico. Daardoor beleefde hij al die avonturen en had hij steeds weer een sterk verhaal.

Overwegingen van een schooljongen

Ieder zal het met mij eens zijn, hoe men nu en dan bespeurt dat op zekere noodlot dagen, telkens weer iets gekks gebeurt. Heb je haast, dan breekt een veter, heb je geen haast, dan ben je lui, wil je in een boek gaan lezen, dan verschijnt je tante Trui wie een uur lang rustig ratelt over postelein en vis die bij Pieters 13 cent duurder dan bij Wouters is

Wil je in je nette schrift schrijven, op het smetteloze blad?
Drupt vanuit je nieuwe vulpen, een meedogenloze klad!
Bij een poging om te gommen, wordt deze opeens zo groot en dik
dat je het hele blad eruit scheurt, het liefst met een hartgrondig
stik.

Pennen hebben kromme punten, nieuwe pennen zijn er niet
en een soort van doffe wanhoop, is het einde van dit lied

Dikwijls merk je van te voren, nog niet eens hoe ver het is
je begint je dagtaak 's morgens, handig, opgewekt en fris.
Ook de eerste tegenvaller, brengt je niet op het idee,
dat er nog vele zullen volgen, maar jawel, je zit ermee.
Wat ik eigenlijk wilde zeggen, ik herinner mij hoe Sam,
toen hij op de HBS zat, eens zo'n pechbui overkwam

Het was met vrienden van zijn vader, een mevrouw en een
meneer,
die even over kwamen wippen, uit hun woonplaats Wormerveer.
Met de vriendelijkste bedoelingen en met de grootste
mensenmin
slaagde hij er toch niet in,
zodat het beminnelijke echtpaar in volslagen razernij
weer ging vertrekken en natuurlijk kwam erbij,
dat zijn ouders woedend waren, weken hadden zij het land
en dat alles door een pechbui, een afschuwelijk misverstand

Toen Sam op een dag naar school ging 's morgens, zei zijn
moeder zo kwansuis
'Zeg Sam, je komt toch zeker om 12 uur direct naar huis?'
'Heeft u een verrassing voor me?', juichte Sam. 'Ik niet, maar
misschien
dat de gasten je bedanken, kom maar gauw, je zult het zien'

Oom van Duuren, zoals Sam hem, toen hij klein was, had
genoemd
was om zijn mechanismen in het hele land beroemd
Trams en staande stoommachines, waarvan de bewegingskracht
door een schijfwiel op een ander loopwerk over werd gebracht

Kortom, wat je vond in het technisch onderricht
vond je in de zaak van oom, die hij voor 30 jaar had opgericht

Meestal bracht hij ook iets mee als hij op visite kwam
en zo was er op een dag zei moeder zeker grote kans voor Sam
Hij ging naar school toe en de uren vlogen traag
maar het aanlokkelijk vooruitzicht, maakte hem verre van traag
zodat hij aankwam hollen, pet af, jas wat los
in de rechterhand wat boeken, schriften en de atlas Bos

In de gang stond als versiering, een grote eikenhouten kist
waar hij zijn boeken op neer smeed en voor hij het eigenlijk goed
wist

PATS, KLABATS, wie schetst zijn schrik, toen de grote Bos
daarop kwam,

en op hetzelfde ogenblik, een soort ontploffing volgde: zolder,
muren, jas

het was net of alles met een soort van roomvernis bestreken was

Het was room, dat kon je proeven, want toen Sam de ligplaats
voor zijn atlas koos,

kwam deze op een taartjesdoos!

Gedicht

Trees

By Alfred Joyce Kilmer (1886-1918)

I think that I shall never see
A poem lovely as a tree
A tree whose hungry mouth is prest
Against the earth's sweet flowing breast
A tree that looks at God all day
And lifts her leavy arms to pray
A tree that may in summer wear
A nest of robins in her hair
Upon whose bosom snow has lain
Who intimately lives with rain
Poems are made by fools like me
But only God can make a tree

=====

De dichter stierf voordat dit gedicht beroemd werd: op 32 jarige leeftijd werd hij tijdens de Eerste Wereldoorlog door een Duitse sluipschutter neergeschoten.

Op muziek gezet door Oscar Rasbach en door velen vertolkt; m.i. het mooist door Paul Robeson. (te horen op you tube) Het gedicht inspireerde tot boomplant-programma's en tot het behoud van bossen. (in de V.S.)

Lies Hoogterp

Heleen Vis- Schuursma 1925-2022

Heleen kwam voort uit de Doopsgezinde Jongeren Bond en zou daardoor voor haar hele leven gestempeld worden. Zij kende haar diepe dalen, zoals haar eerste beperkte kind dat zij altijd met zoveel liefde en zorg zou blijven omgeven en die haar nog zou overleven, alsmede de vroege dood van haar eerste man Ad. Maar bij dat alles bleef zij opgewekt en was zij een onbetwiste steunpilaar van de Deventer Gemeente.

Zo zat zij vele jaren in de Kerkenraad; ontbrak zij zelden in de diensten; was zij een trouw lid van de bezoekencommissie; een even toegewijd lid van de zusterkring; en had zij ook zitting in het hoofdbestuur.

Het was in haar huis dat in de winter de maandelijkse lezingen werden voorbereid. En voor mij was zij een soort van secretaresse, die mijn agenda bewaakte, hetgeen geen overbodige luxe was.

Toen zij hertrouwde met Cor, de oudere broer van Ad, en daardoor naar Middelburg verhuisde, was dat voor de Gemeente en mij een groot gemis. Maar onze banden bleven bestaan, omdat ik regelmatig in Middelburg preekte, waarbij ik door Cor en Heleen elke keer met grote gastvrijheid werd ontvangen, waardoor er in feite in onze relatie niet zoveel veranderde en de beginsituatie zelf geheel terugkeerde toen wij in 1996 samen lid werden van de Gemeente alhier.

Heleen was every inch Doopsgezind, maar meer humanistisch dan confessioneel ingesteld, indachtig de brief aan Jacobus “Weest niet alleen hoorders maar ook daders des Woord “(1: 22). Die tekst was volledig op haar van toepassing als iemand die met haar gezicht altijd naar de mensen toe stond – een fijne vrouw die voor zovelen in haar leven zoveel betekend heeft.

Enno Borren

Collectes

De collectes hebben het volgende opgebracht.

03 juli:	€ 36,00
17 juli:	€ 33,70
07 augustus:	€ 41,95
21 augustus:	€ 34,00

Per bank is in deze periode € ontvangen als collecte/gift voor de eigen gemeente.

Juli 10,00

Augustus

De boekhouder

Diaconie

Opbrengr collectes juli augustus:

03 juli Adoptiekinderen	€ 41,00
17 juli DG Wereldwerk	€ 57,60
Per bank binnengekomen	€ 30,00
07 augustus Lilianefonds	€ 58,30
21 augustus Broederschapswerk	€ 31,45
Per bank binnengekomen	€ 30,00

Van de predikante

Laatst ging ik voor het eerst voor in de grootste kerk van Arnhem, de Eusebius. Ik wilde het over nietigheid en nederigheid hebben. Dat leek me wel een goed onderwerp voor zo'n gelegenheid, want in zo'n grote kerk voel ik me heel erg klein.

Hoe voel jij je als je 's nachts over de pikdonkere camping loopt en je onder de indruk bent van de hoeveelheid sterren? Of als je met je autootje door een wereldstad rijdt in de file staat? Of als je in een overvolle metro tussen vooral vriendelijke mensen staat, sommigen misschien wat chagrijnig?

Ik voel me dan net een miertje, zo klein.

Ik heb het als mens allemaal niet in de hand, het leven niet, de weg die ik bewandel niet, de waarheid niet.

Ik vind dat goed om te beseffen. We zijn allemaal afhankelijk, van elkaar, van omstandigheden, van wat we hebben meegekregen en hebben meegemaakt. Daarom zal ik straks tijdens de intrededienst ook knielen voor God, om God te bedanken voor het werk wat ik mag gaan doen in de Doopsgezinde Gemeente Zutphen. Daar ben ik dankbaar voor.

Echt impact maken op de gang van het leven, nee. Dat kan ik niet. Is het dan wel genoeg wat ik doe, wat ik bijdraag aan deze wereld? Wat ik doe op mijn vierkante meter? Doen we wel genoeg als doopsgezinden? Je moet je geloof toch omzetten in daden heb ik altijd geleerd, daden gaan woorden te boven,

anders is je geloof niks waard. Kunnen wij als individu of als kleine gemeenschap wel genoeg bijdragen?

Vooraf de verkeerde invloed lijkt ik te hebben op de wereld. Als je rijk bent, heb je relatief veel invloed op je omgeving. Onze ecologische voetafdruk als mens is groot. We gebruiken (te) veel water door bijv. de koffie die we drinken, de avocado's die we eten en de kleding die we dragen. Het leefgebied van wilde dieren is steeds kleiner. Er zijn wel meer tijgers bijgekomen en walvissen, maar hun leefgebied moet dan ook groter worden.

Eigenlijk is het best wel goed om nietig te zijn, om niet zoveel te hebben, want je hebt dan ook een veel kleinere ecologische voetafdruk en is er meer plek voor de natuur. Natuur waar wij natuurlijk van afhankelijk zijn en onderdeel van zijn, maar dat lijken we te zijn vergeten. Mijn voetafdruk is vele malen groter dan van mensen die geeneens toegang hebben tot schoon drinkwater.

Wat mij hoop gaf deze week was een TedxTalk van bioloog Leen Gorissen, zij sprak over nederigheid, wij mensen mogen wel wat nederiger zijn ten opzichte van de natuur. De natuur is zo slim, die heeft een natuurlijke intelligentie om te regenereren. Regeneratie van het leven, het leven steeds weer herstellen, tot bloei brengen, dat is wat de natuur al eeuwen, miljoenen, biljoen jaren doet. De natuur wordt steeds slimmer daarin. Ze vertelde over de slimme impact op levenscycli van walvissen en wolven, van plankton en termieten, van paddestoelen en bomen. Als mens kunnen wij daar alleen maar met heel veel bewondering naar kijken. En we kunnen de natuur een handje helpen, de regeneratieprocessen te stimuleren, en die vooral niet teveel in de weg te zitten. Dan is er veel herstel van natuur mogelijk en ook in een relatief korte tijd. Er is dus hoop, als wij mensen onze nietigheid in de immense natuur willen omarmen en onze impact bereid zijn te verminderen. Dan is er genoeg voor wel tien miljard mensen las ik gisteren in de krant. Ook al zo'n hoopvolle boodschap. Dan zou het kunnen zijn dat degenen die nu achteraan in de rij staan meer voorop komen te staan en

de eersten worden, die profiteren van de rijkdom die de natuur ons geeft.

We leven in een spannende tijd. Ik heb het gevoel dat we een kantelpunt bereiken: gaan we de aarde alleen nog maar meer uitputten of gaan we de aarde helpen met regenereren? We plegen niet alleen te veel roofbouw op de natuur, maar ook op onszelf, want soms doen we juist teveel, werken we onszelf voorbij, willen we tevéél klaarstaan voor anderen en komen we op een punt dat de kan leeg is. Dan kunnen we niet meer.

Dit zei God: 'In rust en inkeer ligt jullie redding, in geduld en vertrouwen ligt jullie kracht.' (Jesaja 30:15)

Tijdig ophouden, is beter dan volhouden tot er niets meer bij kan, zegt Lao Tse in het boek van de Tao en de innerlijke kracht, dat ik deze zomer gelezen heb. We hebben zelf ook tijd nodig om te regenereren en opnieuw op te laden, daarvoor is de

zomerperiode een goed moment. Even niet alleen maar goed zijn voor een ander, maar ook goed zijn voor onszelf. Ik hoop dat iedereen daar goed aan toe is gekomen, zodat we straks een frisse start kunnen maken met elkaar tijdens de intrededienst op 4 september.

Heb geduld en vertrouwen, zoek rust en inkeer in jezelf. Daar vind je het geluk, je innerlijke kracht. Dan zul je een bron van rust zijn voor anderen.

Ingezonden info

Nieuw Doopsgezind Peil.

Vorig jaar mei heeft de ADS voor het kerkelijk jaar 2021/2022 gekozen voor het thema “Nieuw Doopsgezind Peil “.

In het Venster van september 2021 en in een overdenking in oktober in onze gemeente heb ik dat thema als uitgangspunt genomen. Na de dienst waren er vanuit de gemeente veel positieve reacties.

In de afgelopen maanden is er in Zutphen geen gemeentebijeenkomst geweest over dit thema. Nu kun je zeggen dat de maatregelen rondom het Coronavirus dit soort bijeenkomsten in de weg stonden. Maar ook via Zoom hadden we met elkaar kunnen spreken. Bovendien kon na 25 februari weer gewoon bijeengekomen worden.

Maar niet alleen in onze gemeente werd niet veel aandacht besteed aan dit thema. Ook in Doopsgezind NL kwam ik het onderwerp niet echt tegen.

Deze gang van zaken rond een jaarthema is niet vreemd in onze gemeente. Meestal wordt er niet meer over gesproken. Ik vind het jammer dat er geen nader gesprek binnen de gemeente heeft plaatsgevonden over wezenlijke zaken rond het samen vormgeven van doopsgezinde normen en waarden in deze tijd.

Raang Boer Iwema

"GELOOF EN EEN HOOP ZONNEPANELEN"

Onlangs zag ik aangekondigd in Trouw het boekje "Geloof en een hoop zonnepanelen " met als ondertiteling " Naar een duurzame, groene geloofsgemeenschap"; de titel trok me aan en zodoende kocht ik het. De samensteller is Kees Posthuma en het bevat een aantal tips, gedichten, verhalen uit de praktijk en zelfs recepten (zowel vegetarisch als vega dwz. veganistisch) die bewijzen dat geloof en verduurzaming met elkaar te maken hebben.

Het blijkt dat overal in Nederland kerken op zoek zijn naar een meer duurzame manier van samenleven. We moeten n.l. allemaal 'aan de bak ' om iets bij te dragen aan een beter klimaat op de lange duur; maar ook om het in het hier en nu 's winters warm te kunnen houden.

Er bestaat al een netwerk van ' Groene kerken '; zo staat er in Amsterdam een ' Groene' sjoel en in Utrecht een ' Groene' moskee. In beide gevallen zit het al in de bouw en verder in , isolerend glas, energiezuinige lampen, sensoren bij de kranen voor de rituele wassing opdat er geen water voor niets loopt. Een Groene kerk die opvalt is o.a. de kerk van het leger des Heils in Zeist (een kerk met een tweede kans winkel). Hun motto is 'soberheid, duurzaamheid en hergebruik '. Hergebruik van kleding is beter dan steeds nieuw kopen (verspilling van grondstoffen). Leve de kringloop- en de tweede hands winkels. Zo is er ook 'Groen in Goes '; In Goes doen de doopsgezinden en vrijzinnig protestanten bijna alles samen en zij zijn op weg een Groene kerk te worden. Groene kerk zijn betekent niet dat je honderd procent milieu vriendelijk bent; wel dat je elk jaar een stap zet in de goede richting. Ze zijn overgestapt van de ING naar de Triodosbank, de lampen zijn vervangen door Led-lampen, er kwam een laminaatvloer en men is overgaan tot biologische schoonmaakartikelen. In de Paaskerk te Baarn zegt men "onze droom zit op het dak ". Met veel succes hebben ze n.l. een inzamelingsactie gehouden voor zonnepanelen (met een rommelmarkt, een sponsorloop en verkoop van taarten). Overstappen naar een andere bank kan een heel gedoe zijn, daar zie ik zelf wat tegenop, maar men zegt dat het erg

meevalt..... (behalve Triodos wordt de ASNbank ook een duurzame bank genoemd.

Er zijn ook kerken die van de tuin een voedseltuin hebben gemaakt; dat vraagt wel een vast ploegje toegewijde tuiniers natuurlijk.

In zijn openbare brief 'laudate Si' riep Paus Franciscus alle mensen van goede wil op om met respect om te gaan met de aarde en de mensen. Zo zijn er ook parochies die zich aangesloten hebben bij de Werkgroep Groene kerken en is er een oecumenische moestuin aangelegd op een ongebruikt gedeelte van een R.K. begraafplaats; de oogst gaat naar een inloophuis, ook een oecumenisch initiatief.

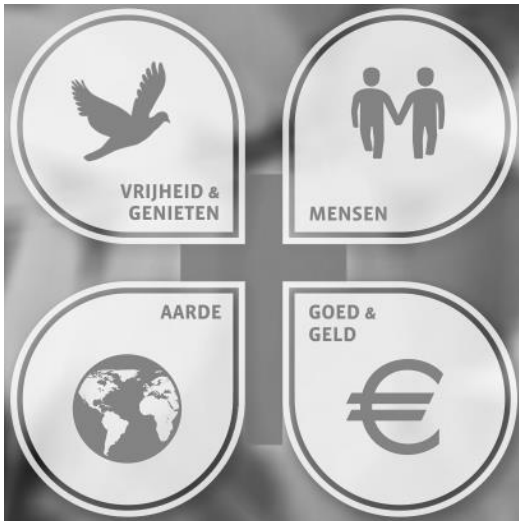
De bij ons goed bekende Ds. Waldemar Epp is voorzitter van de landelijke Stichting D.G. Wereldwerk en daarbinnen functioneert een werkgroep rond duurzaamheid.

Epp; "Het past binnen de doopsgezinde traditie om zorgvuldig en met eerbied met de schepping om te gaan." (wat dat betreft kunnen de Amish ons tot voorbeeld strekken). Waldemar is theologisch adviseur van de werkgroep duurzaamheid. Wrang voor hem lijkt me het feit dat geen van de Noord-hollandse D.G. gemeenten die hij dient groene kerk is. Voor de vele boeren in die gemeentes werkt de term 'duurzaamheid' als een rode lap op een stier en verandert de sfeer als de term ter sprake komt. Een grote kostenpost op de begroting van een kerk is natuurlijk energie; vooral de verwarming (de gasprijs loopt enorm op), daarop besparen is goed voor de gemeente en goed voor het milieu en een kerk kan ook nog eens zelf energie opwekken ten bate van elektrische verwarming met zonnepanelen. Het ziet er trouwens ook naar uit dat het 'gastijdperk' ten einde loopt. Europa zal van het gas afmoeten en wij dus ook. Hier in Zutphen hebben wij een zeer geschikt dak voor zonnepanelen en onze groene en coöperatieve leverancier werkt er al volop mee. Isolatie van het gebouw zal wel een heel dure zaak zijn, maar misschien ook niet? Ook daarover is advies te verkrijgen en soms zijn kleine aanpassingen al nuttig. Advies en offerte van onze lokale instal-lateur kunnen eventueel beoordeeld worden door de organisatie 'Kerkstroom'. Daar weet men ook precies hoe het zit met de ANBI-instelling van de kerken: ik las dat

kerken vijftig procent energie-belasting terug kunnen vragen, daardoor duurt het terugverdienen van de investering in zonnepanelen langer dan verwacht. Hoe het zit als je energie 'over' hebt en doorverkoopt, weten zij natuurlijk ook. Er zijn in het klein ook veel mogelijkheden voor zowel thuis als voor de kerk; overgaan tot biologische koffie en thee, biologische wasmiddelen en afwasmiddelen; (azijn schijnt een echt wondermiddel te zijn) minder water gebruiken (het komt goed uit dat we grondwater gebruiken voor de tuin, tot voorzolang het toegestaan is natuurlijk; maar misschien moet er toch nog een grotere regenton bijkomen, want het is nu al moeilijk om de planten in leven te houden en er kan een verbod komen zelfs om grondwater te gebruiken). Voor thuis; korter en minder vaak douchen; ik ken een gezin met drie kinderen waar men een zandloper gebruikt; een keukenwekker is ook een mogelijkheid. Ledlampen (de afstand van de lampen tot de lezers moet echter niet te groot zijn), thermostaat lager (jas aanhouden, thuis vest aanhouden) van bank wisselen, minder vliegen is natuurlijk bekend, minder verre reizen maken, minder zuivel en vlees eten, geen aardbeien en boontjes in de winter kopen (alles is trouwens ook diepgevroren te koop). Zoveel mogelijk biologisch voedsel kopen. Een tip om minder drinkwater gebruiken; een emmer in de gootsteen om water op te vangen (een glas of een vrucht om spoelen, groenten en handen wassen etc. etc. kost vele liters water, dat merk je dan pas goed en dat water kan gebruikt worden voor de tuin en/of om de w.c. door te spoelen). Zo is er vast nog meer te bedenken; het kan niet in één keer. Laten we elkaar helpen om verantwoorde keuzes te maken. Zorg voor de schepping is daarbij het meest voor de hand liggende motief, daarbij komt het bijbelse en profetische begrip gerechtigheid. (hier kunnen we ook denken aan mensen - vooral vrouwen en kinderen - die de rekening gepresenteerd krijgen van ons consumptiegedrag. (b.v. bij het vervaardigen van super goedkope kleding waardoor er veel te veel gekocht wordt, hetgeen o.a. weer leidt tot een nog grotere afvalberg). Inzet voor duurzaamheid vraagt om lange adem; vraagt om geloof en offers.

Lies Hoogterp

Gegevens ontleend aan bovenvermeld boekje (bij mij te leen)

Loslaten van gewoontes.

Als je zo lang in een ander deel van Nederland gewoond hebt, duurt het wel een poosje voordat je stopt met vergelijken. Althans zo is het bij mij. Zo was ik even geleden terug aan het denken over de kerk in Hoofddorp en vroeg me af hoe het hier met het betalen van de kerkbijdrage gaat, en de betaling voor Het Venster. Immers ik had er nog geen schrijven over gehad, wat ik in Hoofddorp wel gewend was. Daar kreeg ik begin van ieder jaar een schrijven met de vraag hoe ik de bijdragen wilde betalen, (in delen, in één keer enz.) en als je het dan toch nog was vergeten, kwam er aan het einde van het jaar nog een mail van de penningmeester of je er nog even aan wilde denken. Ik nam contact op met Raang, en kreeg te horen dat het hier gewoon eigen verantwoordelijkheid is. Hier krijgen we geen duwtjes, reminders e.d. Hier gaan jullie uit van ieders eigen verantwoordelijkheid hierin. Wow wat is dat toch een andere houding dan in het Westen!

Vrienden van ons zeiden na onze verhuizing: jullie wonen nu aan de goede kant van de IJssel.

En dat is ook zo. Alles gaat hier een tikkie rustiger en kalmer. Zo gemoedelijk allemaal!

Oh en Raang zei me ook nog dat er geen bijdrage gevraagd wordt voor Het Venster, maar ieder staat hier natuurlijk vrij in. Ook dat vind ik bijzonder. Maar ook mooi.

Hoofddorp vroeg een vast bedrag per jaar voor het nieuwsblad. En nu ik dit per post ontvang, worden deze kosten voor komend jaar nog eens met € 10,- verhoogd!! Een keuze die je kan maken, want kies je voor digitale ontvangst, dan is het gratis. Wat ben ik nog steeds blij hier in Zutphen!

Maar goed, ik ga het nu even in mijn agenda zetten dat ik mijn kerkbijdrage nog over moet maken.

En misschien toch ook een bijdrage voor Het Venster. Er worden toch kosten voor gemaakt. Doet u met me mee? Het zijn nog maar 4 maanden en dan is het jaar alweer voorbij.

Groet Elselien.

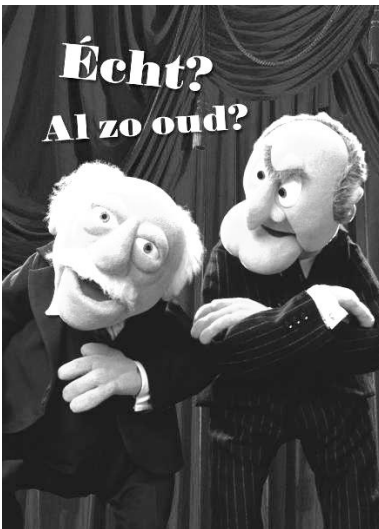
Deurdienst

04 september	Mieke Iwema
18 september	Raang Boer Iwema
02 oktober	Emmy Nab
16 oktober	Enno Borren
06 november	Wilco de Jong

Zelf voor ruiling zorgen, als het nodig is
De wijziging doorgeven aan Willem

Verjaardagen

11 oktober	Henk Dassel
15 oktober	Willem Wanrooij
22 oktober	Henk Wormeester

01-09-2022 Ds. S.A. Meijer

08-09-2022 Dhr. R. de Boer

15-09-2022 Ds. W. Stolte

22-09-2022 Ds. R.W. Heins

Vredesweek

29-09-2022 Da. Mevr. E. Diepeveen

06-10-2022 Ds. S. v.d. Woude

13-10-2022 Da. Mevr. L. Van Prooyen-Schuurman

20-10-2022 Mevr. N. Bilder

27-10-2022 Ds. P.D. Wolthaus

Predikant Aly Meijer
Telefoon 06-26493146
alyjmeijer@gmail.com

Kerkenraad

Voorzitter Carin Dassel
Telefoon 0570-677801
dasselcarin@gmail.com

Secretaris Elselien de Meulder
Telefoon 06-51872512
ejdemeulder@hotmail.com

boekhouder R Boer Iwema
bankrekening dg gemeente
ZutphenNL06RABO0376722339
postbankrekening dg gemeente
Zutphen NL64INGB0000904945

Diaconie bank.rek.NL43INGB0007208286 t.n.v.Doopsgezinde
Gemeente Zutphen

kosterij Jan en Emmy Nab
telefoon 06-43782166
0575- 523732

postadres: IJsbaanstraat 2 7203 JH Zutphen
website: www.dgzutphen.doopsgezind.nl
e-mail adres: info@dgzutphen.doopsgezind.nl